

GAZETA POLSKA

Prenumerata w miejscu: rocznie zł. 40; kwartalnie zł. 12; — miesięcznie zł. 5; Nr pojedynczy gr. 10.

N^{ro} 44

Prenumerata na prowincji, z opłatą pocztową zł. 20 kwartalnie.—Opłata za insercję obwieszczeń po g. 10 od wiersza mającego liter. 50.

w Warszawie dnia 15 Lutego 1831 roku we Wtorek.

WIADOMOSCI KRAJOWE i ZAGRANICZNE KRÓLESTWO POLSKIE.

Rozkaz Dzienny

w Kwaterze głównej w Warszawie d. 6 lutego 1831 r.

Przechodzą na stopień majorów. W Pułku grenadierów: kapitanowie: Chełmoński Michał p. o. szefa sztabu dywizji drugiej piechoty, z przeznaczeniem do pułku 3 piechoty linjowej, Nofok Jan adjutant połowy przy boku generała dywizji Wojczyńskiego, Lenkiewicz Jan, Borkiewicz Karól, Izajewicz Klemens, Majewski Leonard, Valentin d'Hauterive Piotr, adjutant połowy generała brygady Małachowskiego, ostatni z przeznaczeniem do pułku 6 piechoty linjowej, Dunin Walenty z przeznaczeniem do pułku 7 piechoty linjowej, i odkomenderowaniem tymczasowie do sztabu generała dywizji Żymirskiego, Kondracki Józef, Pawłowicz Faustyna z przeznaczeniem do pułku 1 strzelców pieszych i odkomenderowaniem tymczasowie do sztabu generała dywizji Żymirskiego, Serkowski Ignacy z przeznaczeniem do pułku 6 piechoty linjowej, Koitkowski Józef, adjunkt sztabu głównego, z pozostawieniem go przy tychże obowiązkach, Wesołowski Zacharyasz, z przeznaczeniem do pułku 6 piechoty linjowej, Podczaski Teodor, były adjutant generała Blumera, ostatni z przeznaczeniem do pułku 8 piechoty linjowej i Bertrand Ignacy, były adjutant generała dywizji Krukowieckiego, z przeznaczeniem na Dyrektora administracji szpitalowej.

Postępują na majorów. W pułku 1 piechoty linjowej: kapitanowie: Bogdański Antoni, adjunkt sztabu głównego, z pozostawieniem go przy tychże obowiązkach, Falkowski Jan, Dejean Szymon, z pułku 5 piechoty linjowej, Cegliński Paweł, z pułku 1 piechoty linjowej i Kolbe Ferdynand, z pułku 2 piechoty linjowej.

W pułku 5 piechoty linjowej: kapitanowie: Karnecki Józef, Smiechowski Antoni, Gosiewski Melchior, Palm Jakób i Widacki Walenty.

W pułku 2 piechoty linjowej: kapitanowie: Mostowski Tadeusz i Sakowski Michał, Sadowski Andrzej z pułku 1; Sułkowski Józef, z pułku 2; Dąbrowski i Jan z pułku 2, Gnoiński Jacenty z pułku 5 piechoty linjowej.

W pułku 6 piechoty linjowej: kapitanowie: Kurniewicz Felix z pułku 1 strzelców pieszych; Borakowski Fabjan, Suchodolski Jan, p. o. majora placu twierdzy Zamościa,

z pozostawieniem go przy dotychczasowych obowiązkach, Oszczekliński Anastazy.

W pułku 1 strzelców pieszych: kapitanowie: Chlewski Konstanty, Michalski Felix adjunkt sztabu głównego, z pozostawieniem go przy dotychczasowych obowiązkach; Dunin Onufry i Wągrodzki Maciej.

W pułku 3 strzelców pieszych: kapitanowie: Pulczycki Józef i Huppé Józef, Kwejsler Jan, adjunkt sztabu głównego, z pozostawieniem go przy tych obowiązkach; Wierzbicki Dominik i Grabowski Apolinary, Dzierzynski Stanisław, adjunkt sztabu głównego, zostawiając go przy tychże obowiązkach.

W pułku 3 piechoty linjowej: kapitanowie Janikowski Józef, Siemoński Gabriel i Kłossowicz Józef.

W pułku 7 piechoty linjowej: kapitanowie: Ostrzykowski Paweł i Wysocki Teodor, Pawłowski Walenty z pułku 3 i Kruszewski Karól z pułku 6 piechoty linjowej.

W pułku 4 piechoty linjowej: kapitanowie: Majewski Kazimierz, Wodziński Jan, Dobrogojski Damazy i Radliński Kacper.

W pułku 8 piechoty linjowej: kapitanowie: Romierowski Antoni, Podczaski Alexander, Łubański Paweł, Tyrakowski Stefan, z pułku 4 i Haczewski Xawery, z pułku 3 piechoty linjowej.

W pułku 2 strzelców pieszych: kapitanowie: Sosnicki Jakób, Wunderam Jan, Staniszewski Jan, Ziemberowski Mikołaj, i Fergiss Konstanty, adjunkt sztabu dywizji 2 piechoty, nie przestając należeć do tego sztabu.

W pułku 5 strzelców pieszych: kapitanowie: Boruński Antoni, Rożycki Władysław, Pióunowicz Józef, Fechner Franciszek, adjunkt sztabu głównego, z pozostawieniem go przy dotychczasowych obowiązkach.

W pułku 5 strzelców pieszych: kapitanowie: Piotrowski Marcelli, Laskowski Jan, Koszutski Józef, Laskowski Franciszek z pułku 4 strzelców pieszych, Zaborski Józef z pułku 4 piechoty linjowej, i Thym Edward z pułku 3 strzelców pieszych.

Przechodzą na stopień kapitanów. W pułku grenadierów: porucznicy: Gościński Michał, adjutant generała Szembeka, z zostawieniem go przy tych obowiązkach, Pijanowski Erazm, Greffen August, Stokowski Hippolit, Hincz Jan, Brochowski Stanisław, Kozłowski Alexander, Gójski Marcin, z zostawieniem go przy szkole dzieci żołnierskich, Urbąński Piotr kassjer, Szlegiel Karól, Ro-

gowski Józef, z przeznaczeniem do pułku 1 piechoty liniowej, Rohr Józef z przeznaczeniem do pułku 4 strzelców pieszych, Grudziński Felix i Starzyński Stanisław, oba z przeznaczeniem do pułku 5 piechoty liniowej, Zawistowski Djonizy, Chamski Tymoteusz i Wojniłowicz Ludwik, wszyscy trzej z przeznaczeniem do pułku 2 piechoty liniowej, Mieszkowski Andrzej, Paczkowski Stanisław, ostatni z przeznaczeniem do pułku 2 strzelców pieszych.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

— *Rząd narodowy.* Mieszkańcy Warszawy! Liczne hufce walecznych wojsk Polskich, stawiają mężne czoło nieprzyjacielowi praw i swobód naszych. Pokładajcie wraz z rządem narodowym, nieograniczoną ufność w najwyższej opatrzności, która nie opuści świętej sprawy naszej. Zamiary wroga rozbijają się o ostrze znanego światu oręża wojowników Polskich. Niech was przeto nie zatrważają przedsięwzięte przez rząd środki obrony Warszawy. Potężna siła obrońców praw naszych jest dzielną ręką i niebezpieczeństwa dawniej królów Polskich stolicy, lecz przeczność radzi być w pogotowiu do mężnego oporu, pojedynczym oddziałom, któreby się przypadkiem do miasta zbliżyć mogły, a godność narodu wymaga okazać nieprzyjacielowi, że w każdym punkcie królestwa, oczekują go nowe najcięższe walki. Ten jest cel przygotowań wojennych, które rząd nakazał w Warszawie. Na orężu dziś niepodległość i honor ojczyzny Batorych, Sobieskich, Kościuszków polega. Nie wątpi rząd, że w razie potrzeby, z orężem wręku nie zaniedbacie okazać światu, że godnymi jesteście synami wolnych przodków: bąciecie gotowi do walki, lecz właśnie te przygotowania do obrony, ufność w mężstwo Polskie i świętość sprawy, niech powiększają spokojność waszą w oczekiwaniu niebezpieczeństw, które, miejmy nadzieję, że Bóg sprawiedliwy od nas odwróci. Prezes rządu A. X. Czartoryski. Członkowie: W. Niemojowski. T. Morawski. S. Barzykowski. J. Lelewel.

— *Rada municypalna miasta stołecznego Warszawy.* Ponawia wezwanie do mieszkańców stolicy, ażeby do końca robót około obwałowania miasta spieszyli i tym końcem codziennie zrana zoskardami lub szpadlami do kommissarza tego cyrkuła w którym mieszkają zbierali się, gdzie miejsce do którego udawać się wypada wskazane zostanie. Mieszkańcy którzy tej posługi dla kraju bezpłatnie wykonywać nie są w stanie, otrzymują zapłatę po złr. 2 codziennie, skoro od godziny 7 zrana do wieczora pracować będą. Ufając patrioty znowi Warszawian, którego tylokrotnie dali już dowody, Rada Municypalna nie wątpi, że odezwa niniejsza niezawodnie otrzyma skutek. — w Warszawie dnia 10 lutego 1831. roku.

((Tu podpisy.))

— *Rada municypalna miasta stołecznego Warszawy.* Wskutku odezwy komitetu służby zdrowia wzywa panów cyrulików ich subiewtów i uczniów z sztuką chirurgiczną obeznanych, ażeby się udawali do dyrekcji administracji szpitala głównego wojskowego w Ujazdowie, dla przyjęcia obowiązków felerów wojskowych tak do służby szpitali w stolicy jako i do służby polowej. — w Warszawie dnia 11 lutego 1831. roku. (Tu podpisy.)

— *Rada municypalna miasta stołecznego Warszawy.* Do obywateli miasta Warszawy. Kiedystolica ogłoszona jest za będącą w stanie wojny, kiedy nieprzyjaciel wkroczył na świętą ziemię naszą, od sprężystego wykonania rozkazów władz zależy porządek i szybkość w tak nagłych okolicznościach konieczne. Nie tylko władze, ale głównie obywatele mają na sobie włożone obowiązki, których niedopełnienie odpowiedzialność przed ojczyzną pociągnie. Obywatele! mieszkańcy stolicy! pospieszajcie sami z chęcią i gorliwością z wykonaniem wszelkich od władz poruczeń które, bądźcie tego pewni, tylko konieczna potrzeba dyktuje; uprzedzajcie udzielane wam przez władze cyrkulowe żądania, dowiedźcie przeto że jesteście prawymi Polakami, że zastęgujecie na wolność o którą bracia nasi krwią swoją dobijają się będą. Nie zaniedbajcie niczego coby do obrony kraju, do obrony tak ważnej dla kraju stolicy, posłużyć mogło: idźcie tu o wasz był, wasze wszystko, spieszcie do wałów dla wypania szanów i dopomagania do robot fortifikacyjnych, posyłajcie wasze dzieci, waszych podwładnych; niechaj nie będzie powiedziano, że stolica da się województwom w apalej uprzedzać, niechaj unikniemy zarzutu obojętności która teraz jest haniebną zbrodnią. — w Warszawie dnia 12 lutego 1831 roku.

(Tu podpisy)

Wiadomości Warszawskie.

— Gdy nieprzyjaciel wkroczył do kraju w kilku punktach, wódz naczelny uznał potrzebę zajęcia stanowisk skoncentrowanych, oczekiwania jego ataku i nie powodywania ludności do oporu bez wsparcia jej działów wywiezionem wojskiem. Jakoż wszystkie obroty nieprzyjaciela zdają się być wyrachowane na rozdwojenie sił naszych; nie uderza nigdzie na stanowiska, i gdzie się tylko pokażą nasze kolumny, nie stawia im czoła. Jak pod Siedlcami i Węgrowem, tak w dniu 10 lutego i pod Ostrołęką, za natarciem przedniej straży cofnął się spieszenie i za dalszym jej posunięciem się opuścił Łomżę.

— Rząd narodowy mianował PP. Józefa Glińskiego, i Protę Lelewela, referendarzami stanu etatowemi.

— Pozawczoraj kilka tysięcy gwardji narodowej warszawskiej, odbyło wielką paradę na Saskim placu, przed prezesem rządu JO. X. Adamem Czartoryskim i generałem Klickim, dowódcą siły zbrojnej po lewym brzegu Wisły. Prawdzie zachwycający był widok, walecznego i patriotycznego obywatelstwa, obroty nawet wojskowe, pomimo przykrego i wielkiego na placu błota, odbyły się dokładnie. W baterji artyllerji gwardji narodowej, kilku postów wystąpiło pod bronią, jako kanonierzy. Był także obecnym Władysław hrabia Ostrowski, marszałek izby poselskiej, wybrany jednomyślnie przez baterję na pierwszego kanoniera.

— Moskale udają, jakoby sądzili, że wojsko wcale do powstania nie należy; do forpoczt przystał generał nieprzyjacielski i parlamentarza, z sadiwieniem, że ulani strzelają i kłują kozaków, oświadczając, z zadziwieniem, że buntownicy są tylko w Warszawie. Oficer Polski kazał mu odpowiedzieć: » Wojsko jest to samo co w Warszawie; w Warszawie są reprezentanci narodu; ich rozkazy wypełniać będziemy do ostatniego tchnienia, a sto-

py najezdników, tylko po naszych trupach przejdą do stolicy.»

— Słychać, że życzeniem jest naczelnego wodza, ażeby kilku członków rządu, jako kommissarzy, znajdowało się w głównej kwaterze ciągle, a to dla wydawania stosownych rozkazów w imieniu rządu w przypadkach, gdyby związki głównej kwatery ze stolicą przerwane zostały.

— Rząd narodowy ze względu na nagłą potrzebę mieszkańców stolicy, w zaopatrzenie się w żywność na przeciąg czasu ile możności najdłuższy, polecił zawiesić pobór opłaty konsumpcyjnej przy wprowadzaniu do miasta Warszawy wszelkiego rodzaju mięsna, oraz opłaty pobieranej od rzezi w szlachtuzach. Wice-prezydent wzywa wszystkich obywateli i mieszkańców stolicy, iżby z nadanego im ułatwienia w przysposobieniu sobie zapasów żywności korzystali.

— Pozawczoraj przybyły znakomity obywatel z Poznańskiego, przwiózł tabakierkę która była własnością Kościuszki, złoży ją rządowi, aby została ofiarowaną jednemu z naszych wojowników za szczególne odznaczenie się w walce z nieprzyjacielem.

— Prezesem kommissji wdzstwa Lubelskiego mianowany poseł Morozewicz, a kommissji wdzstwa Sandomirskiego Januszowski prokurator.

— Pewien znakomity obywatel tutejszy, odebrał dnia wczorajszego list od syna z wojska, w którym donosi, że pułk 4 piechoty uderzywszy bagnetem na nieprzyjaciela, pod Liwcem, (niedaleko Węgrowa), odebrał mu 4 armaty i znaczną liczbę ludzi trupem mu położył.

— Skarby pamiątek narodowych w Sybilli Puławskiej znajdujące się, zostały zaopatrzone.

— Pozawczoraj pochowane zostały zwłoki ś. p. Teresy margrabiny Wielopolskiej, córki kasztelana Michała Potockiego, zmarłej d. 9 b. m. w 24 roku życia. (Mąż jej jest teraz w Londynie.)

— Pan J. Gredler, rachmistrz wydziału górnictwa krajowego, wydał broszurkę pod tyt.: «Uwagi nad urzędowaniem p. Piotra Michałowskiego, naczelnika oddziału hut w wydziale górnictwa krajowego.»

— Onegdaj w południe wszedł do stolicy pułk jazdy prawdziwych Krakusów t. j. Krakowiaków, z sześciu szwadronów złożony pod dowództwem szanowanego powszechnie obywatela Kajetana Zochowskiego. Krakusy te przejeżdżały po południu oddziałami ulice stolicy, nucąc swoje ulubione piosnki. Jestto dowód nieustraszonego ducha, który bodaj w chwili nawet rozpoczęcia boju w całym wojsku panował! Męstwo bowiem właśnie na tém zależy, aby nie tylko w bliskości nieprzyjaciela ale i po przegranej jeszcze nie rozpaczać. Nie bez pewnego zadowolenia spotrześliśmy w szeregach tych dziarskich rycerzy, Franciszka Wodzieckiego, syna b. prezesa Rzeczypospolitej Krakowskiej. Niech żyją Krakowiacy!

— Domy handlowe Warszawskie, w listach przychozących z Niemiec, odbierają zlecenia, aby im jak najwięcej pisać, o wypadkach Polskich. Gazeta Drezdeńska umieściła wyjątek z takowego listu swego korespondenta — « Ani opisać jestem w stanie, ani mi wierzyć będziecie, temu, na co my tu co dzień patrzymy, i ledwo naszym oczom, wiare dać możemy. Co dzień, co godzina czsem, przychodzą tu nowe wojska, z różnych części kraju: postawa

ich prawdziwie rycerska, ubiór prosty, ale wygodny, ciepły i wojenny, konie dobre i piękne; przybywają, przechodzą ulice śpiewając pieśń narodową, lud ich wita okrzykami i oni nawzajem odpowiadają, tak to się zdaje że nie na wojnę śpieszą ale już z trjumpfem powracają; staram się tu o rysunki tych nowych mundurów gwardji Kaliszano, Krakusów, Mazurów i t. d. i wam nadeszłą. Gdybyśmy nie żyli w tym wieku, byłbym pewnym że to się dzieje cudem albo też czarami: bo niepodobna jest naturalnym rozumem pojąć, aby kraj tak mały, ubogi, w tak krótkim czasie mógł tyle wojska wystawić i ubrać. Z niecierpliwością wszyscy śpieszą do walki, nie masz tu ani mowy ani myśli o układach albo o pokoju. Wszędzie tylko słychać musztrę, szczech broni i śpiewy. My témczasem żyjemy spokojnie; gwardja narodowa już prawie się uformowała, Warszawa wystawia kilka pułków ochotników; handel i rzemiosła kwitną; ale czeladź i terminatorowie, wszystko to pod bronią, sami usługiwac musimy. Kończę już ten list bo śpieszę na wartę i t. d.»

— Wiadome jest powszechnie bezwstydnie bezcelne postępowanie byłego generała Polskiego księcia Wirtemberg. Stał on na czele kozaczyzny do walki, przeciwko narodowi, dla którego tyle ma obowiązków, któremu wierność swoją zaprzysiągł. Mały prawo dopraszać się u rządu narodowego, aby *zmiennik* ten publicznie za zdrację ojczyzny był ogłoszony, aby rzecz ta światu była w prawdziwym świetle wiadomą. Z tej bowiem okoliczności, ogłoszono w Berlinie, że jeden generał Polski z całym korpusem przeszedł do nieprzyjaciela; wiadomość tę ogłosiła gazeta Pruska, lecz korespondent Hamburgski ją odwołał i zaprzeczył i w tym sposobie w Kurjerze Francuzkim z d. 2 lutego, jest również sprostowana.

FRANCJA.— Z Paryża d. 5 lutego.— Komitet Polski zgromadził się u generała Lafayette i podzielił się na wydziały, to jest: ogłoszeń, kassy i różnych przedmiotów. Kommissja centralna z 9 członków uznana jest za nieustającą. Zgromadza się u prezesa komitetu. Pan Février notariusz wybranym jest na kassjera. Wielka liczba podpisów nadeszła już do komitetu. Pierwsza lista podpisów zaraz będzie ogłoszona. Wzywa się wszystkich, ktokolwiek ma jakie żądanie, aby się udawał do p. Cassin ajenta jeneralnego. — Xiążę Nemours obrany został królem Belgji i na dn. 3 lutego ogłoszony. — Publicyści Francuzcy uważają, że wola ojca nie może się tak dalece rozciągać, aby mógł synowi przeszkadzać objęcia téj korony.

— Mówią powszechnie o zmianie ministrów. Król wezwał do siebie p. Lafayette, z którym długo się naradzał. Mówią że pp. Lafayette, Lamarque, Salvette mają wejść do ministerstwa.

— Dzienniki Francuzkie z dn. 3 lutego umieściły odezwę feldmarszałta Dybicza do Polaków wydaną, lecz w swych uwagach nie szczędzą należnego oburzenia, na jakie pismo tak nikczemne zasługuje. — Kurjer Francuzki tak się wyraża: «Jeszcze jeden manifest przeciwko Polakom. Manifest który generał Rosyjski wydaje przeciwko Polakom, daje do wyboru temu bohaterowskiemu ludowi, albo zdanie się zupełne na łaskę, albo najdzikszą zagładę; nie uważa ich Moskal za naród nieprzyjacielski z którym na wojnę prowadzić, ale za garstkę niewolników zbuntowanych, któ-

rych idzie okrutnie ukarać. Jenerał wyznaczony do tej wojskowej egzekucji, osładza na chwilę ton groźby, zachęcając mieszkańców, aby mu pozwolili wejść na ziemię Polską bez wystrzału; ale najmniejszy opór, uważanym będzie za zbrodnię stanu i ukarany śmiercią i konfiskatą. «Wielkomyślność cesarska, chce odróżnić wiernych poddanych którzy zachowują wiarę świętej przysięgi, od przestępnych podburzycieli. — A więc tylko przez jakąś tolerancję, niewinni mają być oszczędzani. Otoż najwyższe wysilenie wspaniałości Moskiewskiej. Trudno objawić z większą prostotą, całą zwierzęcość tyranji wschodniej. Obiecują płacić mieszkańcom wszystko, co będzie brane dla żołnierza, postępować po przyjacielsku z spokojnymi, utrzymać właścicieli w ich prawach i wzywają przez wspaniałość cesarską jedną część narodu do zdradzenia drugiej. To jest taktyka, dla dojścia łatwiej celu ujarznienia ludu, którego się lękają choć mu grożą. — Ale Polacy znają przez krwawe doświadczenie, wspaniałość hord dzikich, które puszczają na ich nieszczęsną ojczyznę. Żyją dotąd starcy między nimi, którzy młodszym mogą opowiedzieć, jeżeli jeszcze nie wiedzą, jaka jest łaska współbraci Suwarowa, którą obdarzają ludy podbite, a szczególnie gdy je uważają za buntowników. Zresztą manifesta, któremi dotąd piorunują przeciwko powstaniu Polskiemu, nie obiecują żadnego przebaczenia dla każdego, kto by najmniejszy stawiał opór. Moskale jeżeli zwyciężą, nie będą mieli przyczyny wstrzymywania okrucieństw, nie będą w potrzebie zdejmowania maski sładczy: bo obiecali być okrutnymi, ale nietylko krwią zalaniem byłoby zwycięstwo Moskali, rząd następny, byłby optakana tyranją. Jeżeli Polacy przez lat 15 widzieli, iż rząd tak zwany ojcowski gwałcił wszelkie prawa, wydarł wolność i swobody, gdy lud ten nie był poddany tronowi tylko przez traktaty, w których położenie jego polityczne było zaręczone, czegoż może oczekiwać od tegoż rządu, gdy go podbije prawem wojny? który obok swój naturalnej skłonności do despotyzmu, będzie wzburzony wściekłością obrażonego pana? Ucisłano Polaków, gdy byli tylko narodem złączoneym, cóż będzie, gdy staną się ludem podbitym? Będą karać nietylko rewolucję przytłumioną, ale uprzedzać będą przyszłą. — Położenie Polski powinno być wzięte na wielką rozważę przez mocarstwa. Nie idzie tu o sprawę samęj Polski, ale o sprawę całej Europy. W tej walce niegodziwej i śmiertelnej, rząd Moskiewski jest prawdziwym napastnikiem. Nietylko obraził Polskę w jej prawach, nietylko popełnił względem niej zbrodnię tyranji (zbrodnię, która w naszych czasach, spodziewać się należy, nie ujdzie bezkarnie), ale zaczął całą Europę, gwałcąc traktaty zawarte w Wiedniu pod zaręczeniem mocarstw kongressu. Honor tych mocarstw wmięszany jest do tej sprawy, a ich interes materialny jeszcze więcej.»

— Niektóre dzienniki zdają się domyślać, że Wellington stanie na czele rządu, lecz wszyscy o tém powątpiewają.

NIEMCY. — Gazeta Augsburska zwykle nam nienawistna i przeistaczająca najrzetelniejsze fakta, umieszcza wiadomość, jakoby od granic Polskich pod dniem 18 stycznia otrzymaną, w tej osnowie: »Zupełne przekonanie panuje w naszych okolicach, że już żadne przyjacielskie porozu-

mienie, miejsca mieć nie może między Polakami i cesarzem Mikołajem. Do dnia 12 stycznia można jeszcze było mieć słabą nadzieję, że pośrednictwo będzie przyjętę: ale teraz wiadomo, że cesarz nie chce rościagnąć amnestji do naczelników powstania. Sekwestr dóbr ziemia Czartoryskiego leżących w prowincjach dawniej Polskich i porwanie 300 uczniów z Wilna przez sławnego Nowosilcowa, których w głąb kraju uprowadzić kazał, są to środki które okazują, że zamierzono używać najwyższej ostrości. Zresztą zdaje się, że jenerał Chłopicki w początkach zamieszania nie miał innego zamiaru, jak tylko skłonić Mikołaja do dotrzymania konstytucji nadanej przez Alexandra; przez którą królestwo byłoby oddzielnem państwem, pod rządem własnych praw.

«Gdyby to było zależało od naczelników powstania, od Lelewela, Ostrowskiego i innych, działać podług ich woli, nie oszczędzany wcale cesarzewicza; wkroczyłoby z początkiem grudnia za granicę, wzburzonoby do powstania prowincje dawniej Polski i wojska w nich stojące. Temu wszystkiemu przeszkodził był Chłopicki, a rząd powstała przeciwko niemu nienawiść, oskarżenie w klubach i nakoniec pozor spisku przeciwko osobie dyktatora.

«Stronnictwo umiarkowanych podług nas jest rozsądniejsze; uważa zapewne, że środki przewłoki i droga układowa jeszcze nie jest przeciętą, że interwencja dyplomatyczna i ugodna u cesarza Mikołaja może znaleźć miejsce; że Francja użyje całej swęj przewagi dla utrzymania pokoju, że osoby używające wysokiego znaczenia jakimi są Raczyński i Łubieński, znajdujący się teraz w Berlinie, a dla nich wspaniały i spokojność lubiący król Pruski wstawi się do swego zięcia. W tym zamiarze zatrzymywano tak długo manifest obu izb, w którym cesarzewicz i Nowosilzoff bez żadnej ogrodki są wystawionymi. Ale jak tylko wyszło tak mocne oświadczenie wojny, można być pewnym, że rozwiązanie tej sprawy polega już tylko na mocy broni.

«Cesarz Mikołaj postępuje z spokojną ale niewzruszoną stałością. Dotąd nie dał się skłonić do najmniejszego przyzwolenia.»

— Przed kilkoma dniami wyszło w Lipsku u Brockhauza dziełko nader ciekawe, pod tytułem: «Uwagi nad położeniem Polski pod panowaniem Ruskiem w roku 1830.» Autor pisze z zupełną znajomością rzeczy. Znajdował się w Warszawie podczas wybuchu rewolucji i jakiś czas przed tē. Nie zaprzecza on wcale że rząd Moskiewski pod pewnemi względami, miał wpływ użyteczny na Polskę, ale okazuje oręz, jak dalece narzucone jarzmo przez policję śledczą, obywatelom, drukowi i wszelkiej wolności wynurzenia myśli, było obmierzłem: i jak dalece służba wojskowa stała się nieznośną, przez zbytęcałą surowość i drobnostkową pedanterją naczelnego wodza. — Z niespokojnością oczekujemy tu końca tej okropnej drammy, której początek pod najpiękniejszymi oznakami męstwa i wolności, przedstawia się całej Europie.

Do dzisiejszego numeru załącza się numer trzeci *Szczerbca*.

TEATR NARODOWY. — Dziś *Chłop milionowy*.